

Copyright foto

HUISDIER IN THE SPOTLIGHT

DE KRULHAAR- VOGELSPIN (*Brachypelma (Tliltocatl) albopilosus*)

Kriebeltje, dat was de naam die mijn dochter gaf aan de vogelspin van Dierenpark de Oliemeulen in Tilburg. Ik vond dat wel een leuke en geschikte naam, omdat het enerzijds appelleert aan de negatieve emotie die veel mensen hebben bij spinnen (en zeker bij grote spinnen: harig en veel te veel pootjes) en anderzijds dat gevaar volledig weghaalt. Want waarom zou je bang zijn voor iets dat 'Kriebeltje' heet?

TEKST: GERRIT HOFSTRA | FOTO'S: SHUTTERSTOCK

En terecht, de meeste vogelspinnen (zeker de Zuid-Amerikaanse *Brachypelma*-groep) zijn volledig ongevaarlijk voor de mens, alleen soms wat hinderlijk. Vogelspinnen hebben brandharen die ze als ze bang zijn van hun rug afhalen. Deze kunnen jeuk veroorzaken en een wat brandend gevoel geven als je ze inademt.

En dan de naam vogelspin. Als je oude tekeningen bekijkt, zie je ze inderdaad bijna altijd met een vogel tussen de kaken. Nu zijn de meeste soorten vogelspinnen dieren die geen vangweb bouwen en ook nog eens meestal op de grond leven, dus veel vogels komen ze niet tegen. Ze zullen er best wel eens eentje vangen als ze de kans krijgen, maar dat zal bijna nooit het geval zijn. De spinnen zijn te langzaam en ze leven in een gebied (bodem) waar vogels echt op hun hoede zijn. Net als bij andere spinnensoorten bestaat het hoofdvoedsel hoofdzakelijk uit insecten. Wat dat betreft zou de naam vogelspin beter passen bij het Australaziatische geslacht *Nephilia* die wel grote en zeer stevige vangwebben maken en die ik best in staat zie om daar ook vogels in te vangen. *Nephilia*'s zijn echter een stuk kleiner, vooral minder massief, dus ik weet zo niet of ze echt blij zouden zijn met een dergelijke vangst, maar er zijn foto's waar ze inderdaad dit soort prooien vangen en opeten.

VERZORGING EN HANTEREN

Voor de verzorging verwijs ik als gebruikelijk naar de uitstekende website van het LICG (licg.nl). Weliswaar staat daar een andere soort beschreven (de Mexicaanse roodknievogelspin) maar de verzorging is redelijk identiek, al is deze soort meer een bossoort en de roodknie meer een woestijnsoort. Krulhaarvogelspinnen mogen wat vochtiger gehouden worden maar zeker niet te nat. Hanteren is een wat heikeler punt. Je kunt een vogelspin niet echt vasthouden. Het risico van beschadigen is te groot. De beste manier is het dier op je hand nemen en van hand naar hand laten lopen (wat ik overigens niet zou adviseren voor *Poecilotheria*-soorten die te snel en te bijterig zijn en vaak ook een stuk giftiger dan de *Brachypelma*'s). De veiligste manier om de spin te vangen, is gewoon een plastic bakje over het dier te plaatsen. Krulhaarvogelspinnen zijn vaak zo rustig dat direct hanteren ook mogelijk is, maar zoals gezegd: houd de spin niet vast, maar laat hem gewoon over de hand lopen. Waar je bij deze spinnen wel goed op moet letten, is dat het achterlijf heel kwetsbaar is. Bij een val kan het makkelijk scheuren en zo'n wond is eigenlijk altijd dodelijk voor het dier. Wees dus heel voorzichtig, maar vooral omdat het dier kwetsbaar is. Maar niet gevaarlijk, al denken nog steeds te veel mensen van wel.

Krulhaarvogelspinnen zijn misschien wel de goedkoopste kostgangers die er zijn. Ze hebben niet veel licht nodig, een relatief klein terrarium is voldoende, kamertemperatuur is prima en die paar krekels per week kosten je ook niet de kop. Ik denk dat zelfs het houden van guppen of een goudvis nog duurder is.

Bij vogelspinnen zijn de mannetjes echt het zwakke geslacht. Waar een vrouwtje bij goede verzorging wel een jaar of dertig kan worden, is het voor een mannetje na een jaar of zeven echt wel op. Denk daar wel aan.

IN DE WINKEL

Vogelspinnen zijn typisch fascinatiedieren. Leuk om naar te kijken, maar geen dieren om mee op schoot voor de tv te hangen. In de winkel hebben ze voor een (groot) deel van het publiek een hoog ieuw-gehalte, dus tenzij je steeds weer bereid bent om het verhaal te vertellen, kan het verstandig zijn ze niet in de voornaamste loop te zetten. Een nadeel van veel vogelspinnen is dat het dieren zijn die vaak leven in een zelfgegraven en met spinsel bekleed hol of zich terugtrekken in een grote hoeveelheid spinsel waardoor je de spin helemaal niet meer ziet.

Ik ben in dat geval geen voorstander van de Blijddorp-methode. Diergaarde Blijddorp had in de oude Rivièrahal ook een terrarium met het bordje 'Vuursalamander', en inderdaad: als je goed keek, zag je duidelijk een grote zwart-gele salamander tussen de planten en stukken hout op de achtergrond. Gevonden dus. Maar als je wat beter keek, zag je dat-ie van plastic was. Zeker goed voor het dierwelzijn (de Rivièrahal was eigenlijk veel te warm voor vuursalamanders en de plastic exemplaren hebben nu eenmaal weinig problemen met de warmte), maar niet iets dat ik voor een dierenpeciaalzaak zou aanraden. En eigenlijk ook niet voor een dierentuin. Leg gewoon uit dat het dier zich graag verstopt om veilig te zijn en laat kinderen maar eens zoeken naar het dier. Dat is veel leuker dan alleen bekijken. Een plastic dier in een verblijf zou nooit mijn keuze zijn.

WETGEVING

Vogelspinnen zijn geen gewervelde dieren, dus is er geen vakbekwaamheid verplicht, maar begin zeker niet aan de verkoop van dit soort dieren als je er zelf onvoldoende vanaf weet om mensen goed te kunnen informeren. Voor alle dieren geldt wel een beetje dat je er liefde voor moet hebben om ze goed te kunnen verkopen, maar dat geldt zeker voor de wat minder gehouden soorten. Begin er niet aan als je er zelf niet enthousiast over bent. De soorten van het geslacht *Brachypelma* inclusief *Brachypelmides* zijn opgenomen op bijlage B van de CITES-verordening; dat betekent dat je een administratie moet bijhouden en de legale herkomst van de dieren moet kunnen aantonen. ←

Vogelspinnen zijn typisch fascinatiedieren. Leuk om naar te kijken, maar geen dieren om mee op schoot voor de tv te hangen.

Copyright foto

Copyright foto